

Pěchota u nás a v cizině.

Major pěch. Mir. Krycznar:

I.

Boj tanků s tanky.

(Podle článku M. Olšanského z časopisu Motorizacija i mechan. SSSR. 1935, č. 9.)

Boj tanků s tanky je z nejsložitějších a nejméně známých způsobů boje tankových jednotek vůbec. Lze-li u všech ostatních způsobů bojového užití tanků čerpati alespoň zčásti z válečných zkušeností, tu pro boj tanků s tanky jsme odkázáni doposud na úvahy teoretické a na mírové zkoušky. Odtud nejasnost, nejednotnost a začátečnictví různých hledisek a názorů na tento obor.

Při normálním použití proti živým i krytým cílům ničí tank protivníka mohutnou palbou na malé vzdálenosti, to je přímým nájezdem a drtivou silou. Jakým způsobem však má bojovat tank s nepřitelem stejně palebné i úderné síly, stejně obrněným, pohyblivým a stejně schopným překonávat překážky — tank s tankem? Bude i zde účelným přímý nájezd? Patrně nikoli. Úspěch v takovém střetnutí stroje se strojem bude náhodný a lze jej uvažovati jako výjimečný.

Zůstane asi vyhledávaným prostředkem boje tanků s tanky jen palba a tudíž všeobecně způsoby boje budou záležeti v mistrném užívání palebných zdrojů.

V mírových velitelských cvičeních často odpovídají důstojníci útočné vozby na situaci „nepřátelské tanky!“ rozhodnutím: „Útok vlastních tanků.“ Útok však znamená také pohyb na protivníka, a to pohyb do bezprostřední blízkosti, k boji muže s mužem, zde stroje se strojem. Co možno očekávati od pohybu tanku na tank?

Je jisto, že palba z místa na pohybující se cíle je účinnější než palba z pohybujícího se tanku. Přibližování k nepřátelským tankům na bezprostřední vzdálenost odnímá tedy výhodu palební převahy vlastní a dává ji protivníku. V pohybu ubývá také možnosti řízení palby v tankové jednotce. Z toho tedy vysvitne vyloučení pohybu vlastních tanků na nepřátelské a útok bude jen útokem palbou.

Ve střetnutí tankových jednotek nabízejí se tudíž tyto zásady:

umístiti vlastní tanky za nejvýhodnějších podmínek pro zahájení vlastní palby na tanky protivníka;

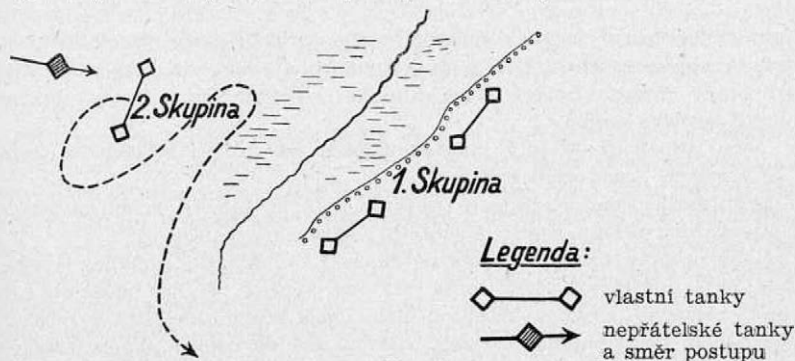
vlákati nepřátelské tanky do prostoru, v němž mohou býti co nejpríznivěji ničeny palbou vlastních skrytých tanků;

zajistiti si co nejlepší podmínky pro řízení palby.

Splnění těchto zásad usnadní značně včasný průzkum činnosti nepřátelských tanků a prostoru možného střetnutí. Velitel tankové jednotky užije k tomu všech vzdušných a pozemních prostředků zpravodajské služby, aby zjistil přítomnost, vzdálenost a počty tankových jednotek protivníka, dále typy nepřátelských tanků s jejich charakteristikou a výzbrojem.

Podle získaných zpráv propočte velitel tankové jednotky rychlost pohybu nepřátelských tanků, určí si na mapě prostor pravděpodobného střetnutí, vyhledá vzhledem k zásadám o boji tanků s tanky výhodná místa a provede jejich průzkum. Vážnou okolností je utajení přítomnosti a činnosti vlastních tanků. Ovšem utajení většího množství tanků bez silné převahy vlastního letectva je nesnadné zejména při vynuceném pohybu ve dne. V případě neutajení je nutno vyvíjet klamnou činnost, abychom zmátli závěry protivníka. Doporučuje se vykonati několik klamných přesunů malými proudy v různých směrech, co nejméně však ve směru osy pochodu; po klamných přesunech se tankové jednotky vrátí. Jinými prostředky pro klamání jsou klamné tankové parky, zadýmování prostorů klamných tankových přesunů a vůbec šíření klamných zpráv příslušnými prostředky.

Při vyhledávání prostorů pro výhodné střetnutí s nepřátelskými tanky je dbáti, aby volené prostory dávaly možnost skrytých přesunů a skrytého umístění (porosty, okraje lesů a pod.) s dobrým výhledem a výstřelem.

Obr. 1.

Vyhlednuté místo musí poskytovat podmínky takového rozvinutí tanků, aby bylo zajištěno účinné využití palebných tankových zdrojů a řízení palby; má poskytovat ochranu vlastním tankům překážkou pro přímý pohyb nepřátelských tanků.

Pro boj s tanky protivníka je rozdělit vlastní tanky na dvě skupiny.

První větší skupina do $\frac{2}{3}$ počtu vytvoří skrytou palebnou základnu na vyhlédnutém místě.

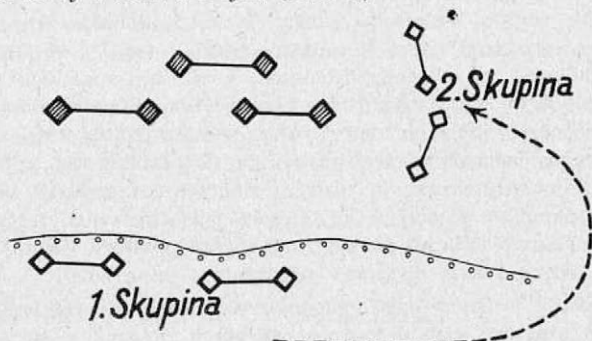
Druhá menší skupina (asi $\frac{1}{3}$ počtu) vyjede vstříc nepřátelským tankům s úlohou zahájit s nimi boj palbou za jízdy a ve vhodném okamžiku ustoupit tak, aby pronásledující nepřátelské tanky se dostaly do bočné palby palebné základny vytvořené první skupinou.

První skupina k tomuto úkolu vykoná všechnu střeľecko-taktickou přípravu a zajistí si řízení palby zejména co do rozdělení cílů. Palba smí být zahájena jen na rozkaz velitele skupiny. Činnost skupiny odpovídá úplně činnosti aktivní proti-

tankové obrany s tou výhodou, že zde jednotlivé zbraně protitankové obrany jsou pohyblivé a svůj úspěch mohou dovršit pronásledováním, pohybem. (Obr. 1.)

(Poznámka redakce: Tento příklad je ovšem schematem nabízených všeobecných zásad a má zřejmé slabiny, že odpírá nepříteli zajištění jak průzkumem, tak i studiem terénu z mapy, tak důležitého u tanků; na druhé straně terénní překážkou vylučuje pronásledování nepřítele pohybem 1. skupiny.)

Je možné i řešení jiné. Rozdělit tanky na dvě přibližně stejné skupiny. První skupina v palebné základně upoutá na sebe nepřátelské tanky a druhá pohyblivě napadne útočící tanky z boku a z týlu. (Obr. 2.)

Obr. 2.

Toto druhé řešení je však méně výhodné, protože bude velmi těžko utajit činnost 2. skupiny pohyblivé a také řídit její palebnou činnost. Kromě toho budou nepřátelské tanky hledat křídla 1. skupiny tanků v okraji lesa a mohou tak zmařit překvapující manévry skupiny 2.

V obou případech je celý manévry založen na zaujetí výhodného postavení tanků se zřetelem k působení palbou.

V celku možno charakterisovat boj tanků s tanky tak, že naděje na úspěch má strana, která první přivítá nepřítele dobře organizovanou palbou.

Byl zde probrán případ samostatné činnosti tanků proti tankům, je však samozřejmé, že k zajištění úspěchu musí být plně využity všechny možnosti i spolupráce mezi zbraněmi. První a důležitou úlohu bude zde mít vlastní letectvo, které bitevními nálety může napřed rozrušit bojovou sestavu nepřátelských tanků, organizaci jejich palby a způsobit citelné ztráty. Také vhodné užití různých technických a chemických prostředků může usnadnit svedení nepřátelských tanků do žádoucího směru. Protitankové zbraně pěchoty i dělostřelectvo mohou zesílit svými palbami činnost 1. skupiny (stojící) tanků.

Dosud vylíčený způsob činnosti tanků proti tankům má na mysli případy, kdy nepřátelské tanky budou včas zjištěny a bude dostatek času k zaujetí postavení stojící skupiny.

Není vyloučeno, že často nebude zjištěna přítomnost tanků a dojde k střetnutí neočekávaně. Tehdy podle zásady, že palba z místa na pohyblivé cíle je účinnější než palba v jízdě, bude vždy výhodnější zastavit pohyb a bojovat palbou ve vhodném tvaru z místa. Podle možnosti zastavíme se na místě skrytém, nebude-li ho, nebudeme se rozpakovat zastavit i v terénu rovném a holém, uvědomíme-li si, že výhoda bude v příznivějších podmínkách pro účinnou a řízenou palbu.

Jakmile naše palba donutí protivníka k ústupu, nastává povinnost pronásledovat palbou i pohybem. Při pronásledování ustupujících tanků nesmíme však upadnout do léčky připravené nebo improvizované protivníkem.

Ve všech úvahách o otázce boje tanků s tanky je počítati s rychlostmi tanků, s výzbrojí, ráží a pancířem vlastních i nepřátelských vozů; podle toho je voliti a upravovati způsob činnosti.

II.

Manévrování jednotkami tanků v boji tanků s tanky.

(Podle článku A. Paniševa z rus. „Motorisace a mech. SSSR.“ čís. 9, roč. 1935.)

Boj tanků s tanky se jeví jako jeden z nejsložitějších způsobů boje vůbec. Oba protivníci jsou pohybliví, oba jsou chráněni brněním a konečně oba disponují mocnými palébnými zdroji i proti pancíři. Záleží na tom, kdo lépe použije svých prostředků k zničení protivníka, kdo rychleji postřehne třeba sebemenší nedostatky protivníka a využije jich okamžitě k získání převahy nad ním.

Boj tanků s tanky vyžaduje především rychlého manévrování tankovými jednotkami. Prostředky k tomu jsou: rychlý a přímo bleskový příjem signálů a povelů, okamžité jich provádění a okamžité zahájení přesné palby. Přeměny tvarů musí se dít rychle, abychom za každých okolností byli ve výhodnější situaci než nepřítel, abychom lépe mohli používat svých zbraní, abychom poskytovali protivníku menší a nevýhodnější cíl a abychom ztížili nepříteli řízení palby a donutili jej přijmouti boj za podmínek nejneprůpiznivějších.

Rychlost a přesnost všech činností u tankových jednotek, vzájemná souhra, znamenité ovládnutí zbraní a řízení tanku jsou hlavní podmínky v boji tanků s tanky. Nelze předepisovati podrobná pravidla pro vedení a způsob boje tanků s tanky. Vše závisí na iniciativě, na rychlém postřehu, na ocenění situace a na rychlém provedení přijatého rozhodnutí. Přece však si můžeme stanoviti některé všeobecné zásady pro vedení boje tanků s tanky, které nám mohou nejlépe zajistit úspěch.

První zásadou v boji tanků s tanky musí být ničit protivníka po částech. Obklíčení protivníka bude výjimkou, a to máme-li trojnásobnou až čtyřnásobnou převahu a když vlastní dělostřelectvo je buď slabé nebo nemůže z jakýchkoli důvodů zasáhnout aktivně do boje proti tankům protivníka. Manévr proti tankům protivníka záleží všeobecně v tom, že disponujeme-li na př. rotou tanků, provedeme soustředěný úder celou rotou na křídelní četu protivníka, máme-li k dispozici prapor tanků, celým praporem na křídelní rotu protivníka. Po zničení nebo vyřazení první nepřátelské jednotky z boje udeříme na následující jednotku protivníka, ale opět vždy nejméně s trojnásobnou převahou. Při tom manévr nutno připravit tak, aby jeho provádění nepřekáželo činnosti vlastních protitankových zbraní a dělostřelectva proti druhým tankovým jednotkám protivníka, t. j. provádíme-li úder tanky do levého křídla tanků protivníka, vlastní protitankové zbraně a dělostřelectvo ničí střed a pravé křídlo tanků protivníka. Směr útoku (úderu) vlastních tanků třeba vybrat tak, aby vlastní tanky byly kryty před palbou nepřátelských protitankových zbraní ať již terénem anebo útočícími tanky protivníka. Snažíme se využít momentu překvapení, ale je třeba dříve uvážit, čeho tím dosáhneme (výhody — nevýhody); spoléhat však vždy jen na překvapení nelze.

Z toho vyplývají tři hlavní zásady, kterými je třeba se řídit v boji tanků s tanky. Jsou to:

1) ničit protivníka po částech vždy s nejméně trojnásobnou převahou sil s využitím technických vlastností tanků (rychlosti, způsobilosti překonávat překážky, pancíře atd.),

2) nejtěsnější spolupráce s vlastním dělostřelectvem a protitankovými zbraněmi především; vlastní tanky skrývat před palbou nepřátelských protitankových zbraní terénem a tanky protivníka,

3) rychlost rozhodnutí a iniciativa na podkladě přesného propočtu sil a možností vlastních i protivníkových.

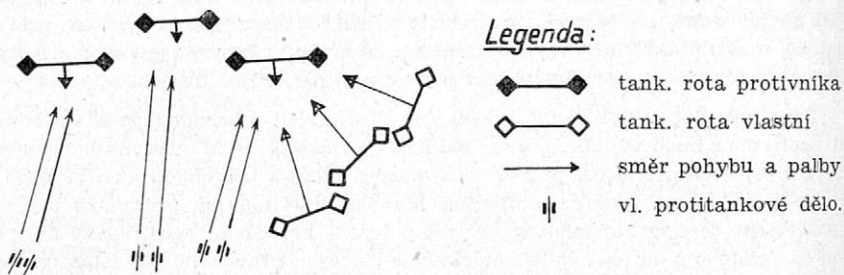
Není zde brána v úvahu otázka spolupráce tanků s letectvem, která je možná v těchto případech: za přípravy tankového útoku letectvo zesílí palbu vlastního dělostřelectva vrháním pum do sestavy protivníka; za útoku může vlastní letectvo poskytnout vydatnou podporu, jen je-li součinnost s letectvem pečlivě připravena (musí být k tomu především dostatek času).

Autor rozbírá způsoby vedení boje tanků s tanky v konkrétních příkladech podle uvedených zásad a za těsné součinnosti protitankové obrany.

I. Síly protivníků jsou stejné.

Prapor tanků protivníka útočí. Vlastní prapor tanků je soustředěn za pravým křídlem vlastního obranného úseku.

Necháme protivníka přiblížit se na vzdálenost 1200—1000 m (možno ještě blíže na 900—600 m) od předního okraje vlastní obrany a vrhneme se celým praporem a s největší rychlostí na jednu z křídelních rot protivníka. Tím máme možnost palby ve směru jízdy a nepřekážíme svou palbou palbě vlastního dělostřelectva, jež se soustředí na tankové jednotky protivníka, na které neútočíme přímo, t. j. na střed a na druhé křídlo protivníka. Napadená rota tanků protivníka má na vybranou buď pokračovat v útoku v původním směru a postřelovat naše tanky pod úhlem od 10—70° vzhledem ke směru jízdy, což snižuje značně přesnost a účinnost palby, anebo změnit směr útoku proti našim tankům. Na čí straně bude převaha za těchto okolností? (Obr. 1.)

Obr. 1.

Předpokládejme, že oba prapory jsou stejně organisovány, t. j. 10 tanků v rotě, 31 tanků v praporu, to znamená 31 děl (počítáno jen s lehkými tanky na obou stranách). Začal-li útok vlastních tanků v okamžiku, kdy se tanky protivníka přiblížily na vzdálenost 1000 m od předního okraje našeho obranného postavení, a pohybují-li se oba protivníci rychlostí 30 km/hod., dojde k střetnutí asi za 1 minutu. Vezmeme-li střední procento zásahů 15%, dostaneme 15 zásahů, t. j. 1,5 zásahu na každý tank protivníka. Připočítáme-li k tomu ještě účinek palby vlastních protitankových děl, bude situace asi tato:

Připustíme, že na napadenou rotu protivníka střílejí 2 protitanková děla (případ nejpravděpodobnější); obě děla vystřelí za $\frac{1}{2}$ minuty 10—12 ran, z nich 4—5 zásahů. To znamená, že všech 10 vozů křídelní napadené rotы protivníka bude mít celkem 15+5=20 zásahů, t. j. asi 2 zásahy na každý tank. Za těchto předpokladů — při nejvýhodnějších podmínkách — možno vyřadit za $\frac{1}{2}$ minuty z boje napadenou křídelní rotu protivníka.

Jaké ztráty bude mít náš útočící prapor? Pravděpodobně velmi malé. Proti palbě nepřátelského dělostřelectva je v značné míře kryt tanky protivníka. Podaří-li se veliteli praporu vlastních tanků útok dobře připravit, t. j. provést jej neočekávaně

Přehled granátometů a puškových granátů používaných v cizích armádách.

Por. čís.	Název	Říže v mm	Váha v kg	Druh granátometu (puškový, speciální)	Vrhá granát			K vystřelení granátu se používá	Dostřel (v m)			Jiné technické údaje o zbraní	Organizační včlenění zbraně	Poznámka
					ruční, speciální	o váze g	náplň g		nejkratší	nejdelší	čím řídí-telný			
1	Madsen	51	?	násadcový — lze jej nasadit na pušku nebo na 1. kulomet, v obou případech na podstavec 1. kulometu upevněných. Váha podstavce 12 kg. — Jeho hlavice je oděrována pro zničení zpět-ného rázu	speciální — nárazový — hrus-kovitého tvaru — 4 vodícími přístěnci a stabilizačními kři-délky z pušky z kulometu	525 550	90 ?	náboje s dřevěnou stělou	150	650	elevační zbraň	Granáty lze střelíti i spodní skupinou úhlů	Byl zkoušen v německé armádě.	
2	Breda	53a 28	asi 1—	násadcový — lze jej nasadit na pušku „Mauser“ 7,42 mm pomocí násadce jako bodák	ruční — nárazový — útočný 53 mm obranný 53 mm útočný 38 mm obranný 38 mm	320 475 225 325	100 80 52 37	náboje 792 mm se stělou „S“	70	400	elevační zbraň — (u druhého typu regulace tlaku plynu pomocí vyhlblého tromblonu)	Mimo to byla touto to-várnou sestrojena puška s hlavní ráže granátometu. Je o něco těžší než puška nor-mální, má však dostřel až 600 m. — Na stej-ném principu je vyřešena pistole — granátomet, z níž se střelí se zvláštní třísočky.		
3	D. B. T. (belgický)	?	7-6	speciální vrhač granátů — a hlavnívou podpěrou	ruční — normální, dýmo-vý k označování cílů (barový dým — viditelný na 2000 m)	?	?	?	při elevaci 30° 150 400 při elevaci 50° 400 750		plynovým regula-to-rem		Pomýšlí se vy-zbrojit tím roty.	
4	španělský	?	?	speciální vrhač granátů.	speciální	?	?	?	?	750	elevační (?)	Rozptyl 12 ran na dál-ku 500 m v obloučnici 15° x 25 m. — Bezpeč-nostní pásmo 200 m (?). — Rychlost pal-by 10 ran/min.	1 granátomet pro 1 posádku, u jezdeckých es-kadron po 2 ku-sech. — Obsluha 2 mužů.	
5	Polaký vz. 30	46	7—	speciální vrhač granátů — a hlavní podpěrou dvojnožkou	speciální (?) třířstvý, s barov-ným dýmem k označování cílů (účinek větší než u ručních)	700	?	?	100	700	plynovým regula-to-rem při konstan-tním úhlu 45°	Očinná palba na 400 m nabíjí se zpředu. Dál-ka granátometu 94 cm, hlavaň asi 40 cm. — Kadence 15—18 ran min.	U každé roty 9 granátometů (t. j. u každé čety 1 družstvo o 3 kusech). K ob-sluze jsou 2 mu-ži. Střelec nosí granátomet, po-mocník střelivo.	
6	Brandt	28	0-25	násadcový — lze jej nasadit na franc. karabínu ráže 8 mm nebo na pušku ráže 7,5 mm	speciální — nárazový se sta-bilizačními kři-délky — s oddě-litelným zapalo-vačem, který se po výstřelu sa-močinně odjízdi lehký tesák	400 485	40 52	normálního ostřel-ného náboje	?	350—480 330—430	elevační zbraň	Rozptyl na největší dál-ku — 3 úd = 12 m, 8 úd = 25 m. Paloměr smrtelného účinku 10 m. — U 1. granátu rozptyl stejný, smrtel. účinek menší. Konstrukce umožňuje střelbu spod-ní skupinou úhlů do vzdálenosti 150 m.		*) Podle použití pušky.
7	Djakonov (ruský)	?	?	násadcový — nasazuje se na pušku	speciální — který lze časo-vat (jeho děl. náboje)	?	?	normálního ostřel-ného náboje	?	860 (?)	elevační zbraň	Granát po výstřelu z násadce rotuje kolem své podélné osy. Rota-ce udílí se pomocí drá-čky v granátometu, v níž se pohyb. ozub granátu.		
8	Trombicino (italský) vz. 28	?	?	násadcový — nasazuje se na pušku stranou za po-uzítí zvláštního zá-věru	ruční — ofensivní (?)	160	?	?	?	400	?	Očinný dostřel 200 m. Okruh působnosti střel-ných granátů 10—15 m.	U roty: 36 gra-nátůká vy-zbro-jených tímto granátomety. Každý má 12 granátů, tedy u roty 432 gra-nátů, U družstva 4 granátometry.	

s překvapením, aby napadená (v našem příkladě levá křídelní) rota protivníka byla nucena střilet na naše tanky pod úhlem ne menším než 30—40° ke směru jízdy, budou naše ztráty nepatrné. Od okamžiku, kdy napadená rota protivníka zpozoruje útok našich tanků, než změní směr útoku nebo palby svých zbraní, uplyne doba nejméně 20 vteřin. Stačí za ten čas druhé dvě rotý přispěchat napadené rotě na pomoc? Velmi těžko, neboť v tak krátké době zhodnotit novou situaci, rozhodnout se, změnit směr pohybu nebo palby a k tomu ještě pod silnou palbou našich protitankových děl bude sotva možné.

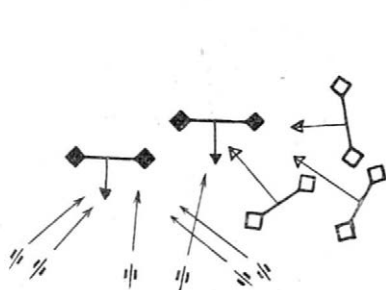
Další rozhodnutí velitele praporu vlastních tanků po zničení křídelní rotý protivníka bude záviset na činnosti zbývajících dvou rot protivníka.

Předpokládejme, že protivník třeba oslabený přece je ještě tak silný, že pokračuje v započatém útoku.

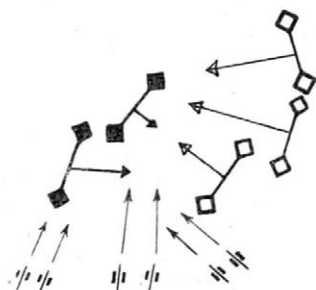
a) Protivník nezměnil směr útoku (viz obr. 2).

Zatím co jsme zničili křídelní rotu protivníka, pokračuje protivník se zbývajících rotami v útoku v původním směru. V tom případě udeříme opět celým praporem se současným obchvatem do týlu na následující rotu. K rozvinutí do nového směru útoku potřebujeme asi 15—20 vteřin, k zničení následující rotý protivníka opět asi $\frac{1}{2}$ minuty. To znamená, že za 1 $\frac{1}{2}$ minuty budou zničeny 2 rotý protivníka. Obdobným způsobem zničíme i poslední rotu protivníka a potom se stáhneme s celým praporem co nejrychleji zpět, abychom unikli palbě nepřátelského dělostřelectva. Při provádění 2. a 3. úderu vydáváme se nebezpečí bočné palby nepřátelského dělostřelectva, a proto v tom okamžiku musí vlastní dělostřelectvo vykonávat intenzivní protibaterijní činnost.

Nebude nikdy na škodu skrýt činnost vlastních tanků zamlžením anebo střelbou dýmovými granáty. Celý podnik vlastního praporu tanků musí se dít v těsné součinnosti s dělostřelectvem. Přerušení nebo zeslabení palby dělostřelectva může způsobit značné ztráty vlastním tankům; mimo to velitelé dělostřelectvých jednotek musí sami vystihnout okamžiky potřeby nejúčinnější palby na nejnebezpečnější cíle pro vlastní tanky.

Obr. 2.

Obr. 3.

b) Protivník změní směr útoku proti tankům (viz obr. 3).

V tomto případě se však dostane protivník do bočné palby protitankových děl obrany v samé blízkosti jich. Zvláště těžké postavení bude mít v našem případě pravá křídelní rota protivníka. Vlastní prapor tanků udeří celou silou na vnější křídelní rotu protivníka a za vydatné podpory vlastních protitankových děl ničí protivníka. Tak jako v předcházejícím manévru je i zde nutná intenzivní palba vlastního dělostřelectva proti nepřátelskému dělostřelectvu, jinak se celý vlastní prapor tanků, zvláště pravá křídelní rota, dostane do bočné palby nepřátelského dělostřelectva.

Stupeň nebezpečí této bočné palby závisí též na vzdálenosti našich tanků od nepřítele; vzdálenost však diktujeme my, neboť ona závisí na okamžiku vyrazení vlast-

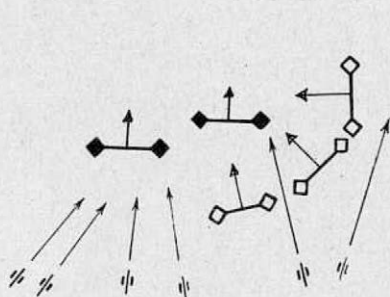
ních tanků do protiútku. V našem případě dojde k boji mezi tanky ve vzdálenosti 500—700 m od našich protitankových zbraní; je třeba se vždy snažit tuto vzdálenost ještě zmenšit na 500—300 m; to znamená vzdálenost od nepřátelských protitankových děl asi 1000—1200 m.

Přesnost palby na pohybující se cíl je v obráceném poměru k čtverci vzdálenosti, t. j. na 500 m je palba čtyřikrát účinnější než na 1000 m. Odtud vyplývá, že ztráty vlastních tanků palbou nepřátelských protitankových zbraní budou několikrát menší než ztráty protivníka.

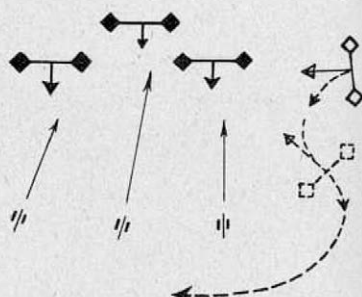
c) Protivník ustupuje (obr. 4).

Nevydrží-li protivník náš útok a dá se na ústup, velitel praporu vlastních tanků v okamžiku, kdy se obrací tanky protivníka, provede soustředěný útok proti nejbližší rotě protivníka se současným obchvacováním vnějšího křídla této rotě; soustřeďuje palbu celého praporu proti této rotě, kdežto druhou rotu protivníka ponechává palbě vlastních protitankových děl. Návrat vlastních tanků po ukončení pronásledování bude výhodné krýt zamlžením, neboť ztráty vlastních tanků palbou nepřátelského dělostřelectva mohou být značné, zvláště začal-li nepřítel ustupovat ve vzdálenosti 300—700 m (nebo ještě větší) od předního okraje vlastní obrany. V jiných případech bude výhodné vniknout na 2—3 km do hloubky nepřátelské sestavy, způsobit tam ztráty a zmatek mezi nepřátelskými jednotkami a odtud úderem do týlu sousedního protivníka probít se zpět k vlastním jednotkám.

Na probíraném příkladě se vylučuje možnost anebo přítomnost dalších tankových sledů protivníka. Přítomnost dalšího (druhého a třetího) sledu nepřátelských tanků značně ztíží situaci. Za těchto okolností se nedoporučuje postupovat (pronásledovat) do hloubky sestavy protivníka, ač je málo pravděpodobné, že v podobném případě bude protivník ustupovat (má-li za sebou tak značnou oporu). Jakmile pozorujeme druhý sled tanků protivníka, bude nejvhodnější se skrýt a vyčkávat příležitosti k opakování manévru jako proti 1. sledu, ovšem podaří-li se našemu praporu tanků nepozorovaně návrat a bude-li se moci na jiném vhodném místě připravit k opakování manévru za podobných podmínek. Nebude-li k tomu dosti času, je třeba se okamžitě rozhodnout a udeřit celou silou do boku druhého sledu tanků protivníka.

Obr. 4.

Obr. 5.

II. Protivník má trojnásobnou převahu (obr. 5).

Má-li protivník značnou (na př. trojnásobnou) převahu, nebude naším cílem protiútok, nýbrž bude třeba použít taktiky vyčkávající zálohy a neočekávaných úderů do týlu protivníka. Vlastní tanková jednotka se připraví v záloze za křídlem vlastní obrany v pravděpodobném směru útoku tanků protivníka. Necháme protivníka přiblížit se asi na 300—400 m a vyrazíme s vlastními tanky proti nepřátelskému křídlu, zahájíme nejdříve palbu s místa, potom přiskokem udeříme proti takovému počtu nepřátelských křídelních tanků, aby byla zachována zásada trojnásobné převahy sil. Zničíme část

tanků protivníka obrátíme se a ujedeme rychle do skrytu. S využitím známého terénu, útočné sestavy protivníka a protitankových překážek napadneme protivníka s jiného místa a opakujeme předešlý manévř. Základní podmínkou pro úspěšné provádění podobných manévřů je především důkladná znalost terénu, rychlost rozhodování, dokonalé ovládání jednotky a znalost rozložení protitankových překážek.

III. Na naší straně trojnásobná převaha sil.

V podobném případě bude výhodné udeřit vlastními tanky na obě křídla protivníka a ponechat vlastním protitankovým zbráním ničení středu. Vlastní protiútok třeba začít asi na vzdálenost 800—900 m a zahájit jej palbou s místa, protože tato palba je účinnější. Po zničení protivníka možno buď rychle opustit bojiště a skrýt se nebo postupovat do sestavy protivníka, což bude záviset na situaci.

Nebrali jsme v úvahu podporu protiútoků vlastním lehkým dělostřelectvem, lépe říkajíc brali jsme ji v úvahu jednostranně. Projevovala se výhradně v ničení nepřátelských palebných zdrojů vlastním tankům zvláště nebezpečných. Lehké dělostřelectvo však může podporovat protiútok vlastních tanků i palbou na tanky protivníka; nesmíme zapomenout, že zásah jedním granátem může vyřadit tank z boje. Lze též počítat i s prostřelováním mezer mezi vlastními tanky vlastními protitankovými zbraněmi.

Poznámka překladatele a redaktora:

Autor podává v svém pojednání několik myšlenek a názorů na řešení otázky boje tanků s tanky a pokouší se vytvořit povšechné zásady. Není možno zatím opřít se o vlastní mírové zkušenosti z důvodů snadno pochopitelných a jsme v této otázce odkázáni jen na teorii. Ale právě proto je zjevné, že otázka boje tanků s tanky není autorem dostatečně propracována. Autorovy myšlenky a názory jsou příliš jednostranné. Zvláště však časové propočty o trvání jednotlivých bojových akcí (rychlost pohybu obou protivníků, rychlost palby s pravděpodobným procentem zásahů a vyplývající z toho pravděpodobnost zničení celých tankových rot protivníka a p.) jsou založeny výhradně na teoretických výpočtech bez jakéhokoliv ohledu na všechny okolnosti skutečné (terén, stav osádek tanků a obsluhy protitankových děl, činnost protivníka a p.), které budou ve většině případů činiteli rozhodujícími. Také zde upírání nepříteli zajišťovacích opatření (sestavou, palbou) dává předpoklady co nejpohodlnější a situace co nevzácnější.

Z cizích revuí.

REVUE D'INFANTERIE. — Listopad 1935 (čís. 518).

Plk. Koeltz: Německé taktické náměty pro důstojníky kandidáty do gen. štábu. Tři náměty s autorským řešením, ukazující velmi náznorné metody německého velení a použití zbraní v taktických situacích pohybné války. Námět 1. pojednává o situaci zesíleného pěšího pluku v samostatné, dočasné akci proti jezdecké divisi. Námět 2. řeší situaci divise, přecházející z útoku do obrany. Námět 3. řeší situaci pěšího pluku (zesíleného), pověřeného úkolem krytí a usnadnění ústupu jádra divise na určenou čáru.

Georges Gay, profesor na Collège v Charleroi: 22. říjen 1914 u 5. armády: Charleroi. (Dokončení.) Voj. historická studie bojů 5. franc. armády v pohraniční bitvě ve Francii.

Pplk. Guigues: Výchov pěchotních kádrů: Studium konkrétních námětů. Autor pokračuje v řadě příkladů organizace cvičení. V tomto čísle